

Годишен извештај за
работењето на
ВФП ПЕНЗИСКО
ДРУШТВО АД СКОПЈЕ
за 2022 година

WVP
PENZISKO
Март 2023

Содржина

Порака од Управниот Одбор	3
1. Податоци за работењето	4
1.1 Основни податоци	4
1.2 Значајни податоци за работењето	5
2.Управување на Друштвото	5
2.1. Собрание на акционери	5
2.2. Надзорен одбор	6
2.3. Управен одбор	6
2.4. Инвестициски одбор	8
2.5. Организациска структура	8
3. Управување со ризици	9
4. Примена на кодексот за корпоративно управување	9
5. Финансиски Резултати на Друштвото	10
5.1. Извештај за сеопфатна добива	10
5.2. Извештај за финансиска состојба	12
6. Адекватност на капитал	12
7. Трансакции со поврзани лица	13
8. Деловно опкружување	14
9. Податоци за перформансите на ВФП Доброволен пензиски фонд	18
9.1. Принос и надоместоци на Доброволниот пензиски фонд	20

Порака од Управниот Одбор

Почитувани,

Во прилог е првиот годишен извештај за работењето на ВФП Пензиско друштво АД Скопје. 2022 година го одбележа почетокот на ново поглавје на ВФП Групацијата во С. Македонија, со дозвола за основање на пензиско друштво со број 04 од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС).

Оваа година ја посветивме на поставување на основите на функционирање на Друштвото и спроведување на сите потребни процеси за започнување со управување и прием на уплати во ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје.

Во текот на годината успешно беа обучени и лиценцирани 70 пензиски агенти. Посветивме особено внимание на едукација на потенцијалните пензиски агенти, бидејќи сметавме дека тоа е клучно за успешно започнување со презентирање на доброволниот пензиски фонд пред поголем број на потенцијални клиенти.

Тимот на ВФП Пензиско друштво е составен од професионалци кои имаат долгогодишно искуство во областа на управување со фондови, со што започнувањето на овој бизнис имаше солидна динамика.

За помалку од 3 месеци, ВФП отворен доброволен пензиски фонд – Скопје има нето средства од 23,176,997 денари, што го прави почетокот на работењето навистина коректен.

Најголем предизвик во следниот период ќе биде одржување на започнатата динамика на продажба на подолг временски период, како и активирање на поголем број од пензиските агенти за ефективно презентирање на доброволниот пензиски фонд пред потенцијални компании за креирање на пензиски шеми за своите вработени.

Задржувањето на даночните поволности сметаме дека ќе биде еден од главните аргументи во посочување на бенефитите кај компаниите за креирање на професионални пензиски шеми за вработените и значајно учество во градењето на нивните повисоки пензиски приливи во старост.

Во годините што следат, ќе бидеме посветени и на континуирано зацврстување на интерните процеси и контролни механизми во Друштвото, со единствена - постигнување и одржување на највисоко ниво на квалитет на целокупната услуга која им ја нудиме на членовите и пензионираниите членови на Фондот.

Тимот на ВФП Пензиско и во иднина ќе продолжи фокусирано да делува исклучиво во најдобар интерес на членовите и пензионираниите членови, како и да остварува импакт врз зголемување на свесноста кај компаниите и физичките лица за потребата од штедење за годините по пензионирање.

Претседател на Управен Одбор

Марио Ѓорѓиев

Член на Управен Одбор

Артон Лена

1. Податоци за работењето

1.1 Основни податоци

ВФП ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД Скопје („Друштвото“) е акционерско друштво со седиште на ул. Васил Главинов бр. 14-1/16, Скопје, Република С. Македонија, основано да врши работи на управување со доброволни пензиски фондови, со права и обврски утврдени со Законот за трговските друштва, со законите кои го уредуваат системот на пензиско осигурување и со Статутот на Друштвото.

Предмет на работење на Друштвото е основање и управување со отворени доброволни пензиски фондови и нивно претставување пред трети лица, како и дејности поврзани со управување со пензиските фондови. Исто така, Друштвото во надворешниот трговски промет, во име и за сметка на пензиските фондови со кои управува, под услови утврдени со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и другите прописи, врши тргување со финансиските инструменти.

На 31 декември 2022 година, Друштвото има 9 вработени.

Назив на Друштвото:	Друштво за управување со доброволни пензиски фондови ВФП пензиско друштво АД Скопје
Седиште на Друштвото:	Ул. Васил Главинов бр. 14-1/16, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
Контакт телефон:	+389 2 3280 082
Датум на основање	15.06.2022
Матичен број	7598211
Даночен број	4080022606997
Членови на Управен одбор на Друштвото	Марио Ѓорѓиев, СФА – Претседател на Управен одбор, (од 07.10.2022) М-р Артон Лена, Член на Управен одбор (од 15.06.2022) Гоце Новачевски – Член на Управен одбор (заклучно со 06.10.2022)
Членови на Надзорен одбор на Друштвото	МАГ. Руперт Стробл, Претседател и член на Надзорниот одбор (од 15.06.2022), Петар Андреевски, член на Надзорниот одбор (од 15.06.2022), Владимир Деспотоски, член на Надзорниот одбор (од 15.06.2022) и Проф. д-р Анета Гацовска-Барандовска, независен член на Надзорниот одбор (од 15.06.2022)
Акционер на Друштвото	ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје, Скопје, Република Северна Македонија, учество во основната главнина: 100% Основната главнина на ВФП пензиско друштво АД Скопје изнесува 500.000 Евра.
Број на акции	500,000
Овластен ревизор	Друштво за ревизија МАЗАРС РЕВИЗИЈА ДОО Скопје, со седиште на ул. 11ти Октомври бр.24/1-4, Скопје, со ЕМБС: 7521758

1.2 Значајни податоци за работењето

2022 година беше година на почеток на работењето на ВФП Пензиско друштво АД Скопје, како и на отворениот доброволен пензиски фонд со кој управува. Главниот фокус на самиот почеток беше поставување на работата на организациските единици на стабилни темели, воспоставување на интерни акти, започнување со управување со доброволниот пензиски фонд, како и поставување на одлична основа за почеток со ефективна продажба преку обучување и лиценцирање на значаен број на пензиски агенти. Ефикасноста во поставување на процесите се темелеше на фактот дека тимот на ВФП Пензиско друштво е составен од искусни професионалци со особено познавање на индустријата и управувањето со инвестициски фондови.

МКД	01.01.2022- 31.12.2022
Приходи од управување со фондот	128,374
Расходи од управување со фондот	763,496
Останати приходи на друштвото	-
Расходи од управување со друштвата	3,800,756
Финансиски приходи	96,477
Финансиски расходи	8,328
Добивка (загуба) пред одданочување	(4,347,729)
Добивка (загуба) по одданочување	(4,347,729)

ПОДАТОЦИ ЗА ВФП ОТВОРЕН ДОБРОВОЛЕН ПЕНЗИСКИ ФОНД - СКОПЈЕ	2022
НЕТО СРЕДСТВА НА ПЕНЗИСКИОТ ФОНД НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ	23,176,997
БРОЈ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ЕДИНИЦИ НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ	234,604.66
ВРЕДНОСТ НА СМЕТКОВОДСТВЕНАТА ЕДИНИЦА НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ	98.791716

2.Управување на Друштвото

Управувањето на пензиското друштво е организирано според двостепен систем — Управен одбор и Надзорен одбор. Бројот на членовите, критериумите и начинот на избор, мандатот, се уредени со законската и подзаконската регулатива, како и Статутот на пензиското друштво.

2.1. Собрание на акционери

Акционерите во Друштвото ги остваруваат своите права преку Собранието на акционери. Правата и начинот на работење на Собранието на акционери е утврден во Законот за трговските друштва, Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, Статутот на Друштвото и Кодексот за добро корпоративно управување.

2.2. Надзорен одбор

Надзорниот одбор е задолжен да врши контрола врз управувањето со Друштвото што го врши Управниот одбор. Исто така, Надзорниот одбор има обврска да врши увид и да ги проверува книгите и документите на Друштвото, како и имотот, особено благајната на Друштвото и хартиите од вредност и стока. Задолженијата на Надзорниот одбор се таксативно набројани во статутот на Друштвото.

Надзорниот одбор во текот на 2022 година, од основање на ВФП Пензиско Друштво АД Скопје одржа 7 седници, со цел континуиран надзор врз работата на Друштвото единствено во корист на интересите на членовите и пензионираните членови.

Надзорниот одбор на првата седница го усвои Деловникот за работа на Надзорниот одбор во кој се уредени надлежностите и начинот на работа и одлучување на Надзорниот одбор. Дополнително Надзорниот одбор го усвои Статутот на ВФП Отворен доброволен пензиски фонд – Скопје, со што се овозможија предуслови за понатамошна подготовка за почеток на работата на доброволниот пензиски фонд.

Во текот на годината, беа усвоени и инвестициската стратегија и тактика, документи со кои се дефинираа рамките на вложување на доброволниот пензиски фонд и кои се неопходни за почеток со работа на самиот фонд.

Надзорниот одбор ги разгледа и усвои извештаите за внатрешна ревизија и внатрешна контрола за третиот квартал кои беа насочени кон проверка на активностите поврзани со основање на Друштвото, имајќи предвид дека истото се уште немаше започнато со ефективно управување со доброволниот пензиски фонд.

Дополнително, Надзорниот одбор детално ги провери и потоа усвои бруто билансите и финансиските извештаи на Друштвото за третиот квартал.

Во последниот квартал од 2022 година, Друштвото започна со прием на уплати во ВФП Отворен доброволен пензиски фонд – Скопје.

2.3. Управен одбор

Членовите на Управниот одбор управуваат со Друштвото и пензиските фондови, го водат работењето на Друштвото и пензиските фондови под сопствена одговорност. Управниот одбор има најшироки овластувања во вршењето на сите работи поврзани со водењето на работите, тековните активности и да дејствува во сите околности од име на Друштвото и пензиските фондови во рамките на предметот на работењето, освен оние за кои е потребна согласност од Надзорен одбор.

Членовите на Управниот одбор со именување од страна на Надзорниот одбор се овластени да го застапуваат Друштвото, колективно, така што сите договори и останати акти во кои настапуваат во име на Друштвото, ги потпишуваат двајцата членови на Управниот одбор.

Управниот одбор во текот на годината одржа 14 седници, на кои беа донесени бројни интерни акти кои овозможуваат постабилно функционирање на Друштвото. Членовите на Управниот одбор секојдневно беа во постојана комуникација со сите организациски

единици, со цел постојано надгледување на процесите и овозможување на успешен почеток на работата на Друштвото и Доброволниот пензиски фонд.

Еден од најголемите предизвици на Управниот одбор беше поставување на Друштвото на стабилни темели, со цел непрекинато работење на сите клучни единици, во насока на овозможување на услуга која ќе биде во најдобар интерес за членовите.

Членовите на Управниот одбор постојано го применуваа и го комуницираа со останатите вработени Кодексот за однесување на Друштвото, како и Кодексот за добро корпоративно управување, со цел воспоставување во пракса на високи стандарди на етика и интегритет.

Членовите на Управниот одбор истовремено водеа особена грижа за поставување на инфраструктура за успешно вложување на средствата на Фондот, како и за коректно евидентирање на сите членови, осигурители и уплати на доброволен пензиски придонес. Посебно внимание беше посветено на секторот за управување со ризици, со цел овозможување на соодветно следење на ризиците, каде беа усвоени поголем број на интерни акти.

Благодарение на дополнителните термини за одржување на испитот за пензиски агент организирани од страна на Агенцијата, членовите на Управниот одбор заедно со одговорните лица за контрола на агенти, маркетинг и позадински работи и администрирање на сметки, по основање на Друштвото, посветија значајно внимание на соодветна обука на потенцијалните пензиски агенти, со цел успешно совладување на материјалот, одлично запознавање со карактеристиките на пензискиот систем и детална едукација и презентација на нивните обврски кои ги имаат како претставници на Друштвото. Сметавме дека е особено важно од самиот почеток да воспоставиме мрежа на пензиски агенти кои соодветно ќе ги информираат потенцијалните членови и ќе придонесат, од една страна за зголемување на бројот на членови во доброволното пензиско осигурување, додека од друга страна ќе овозможат комплетна информираност за сите карактеристики на самиот доброволен пензиски Фонд и системот во целост.

Во продолжение се презентирани надоместоците на членовите на органите на управување исплатени од страна на ВФП Пензиско друштво АД Скопје во деловната 2022 година:

Надзорен одбор	2022 (во мкд)
Паушал	82,085
Надоместоци на плата	-
Бонус	-
Осигурувања	-
Други права	-
Вкупно	82,085
Управен Одбор	
Плата	524,771
Бонус	-
Осигурување	-
Други права	-
Вкупно	524,771

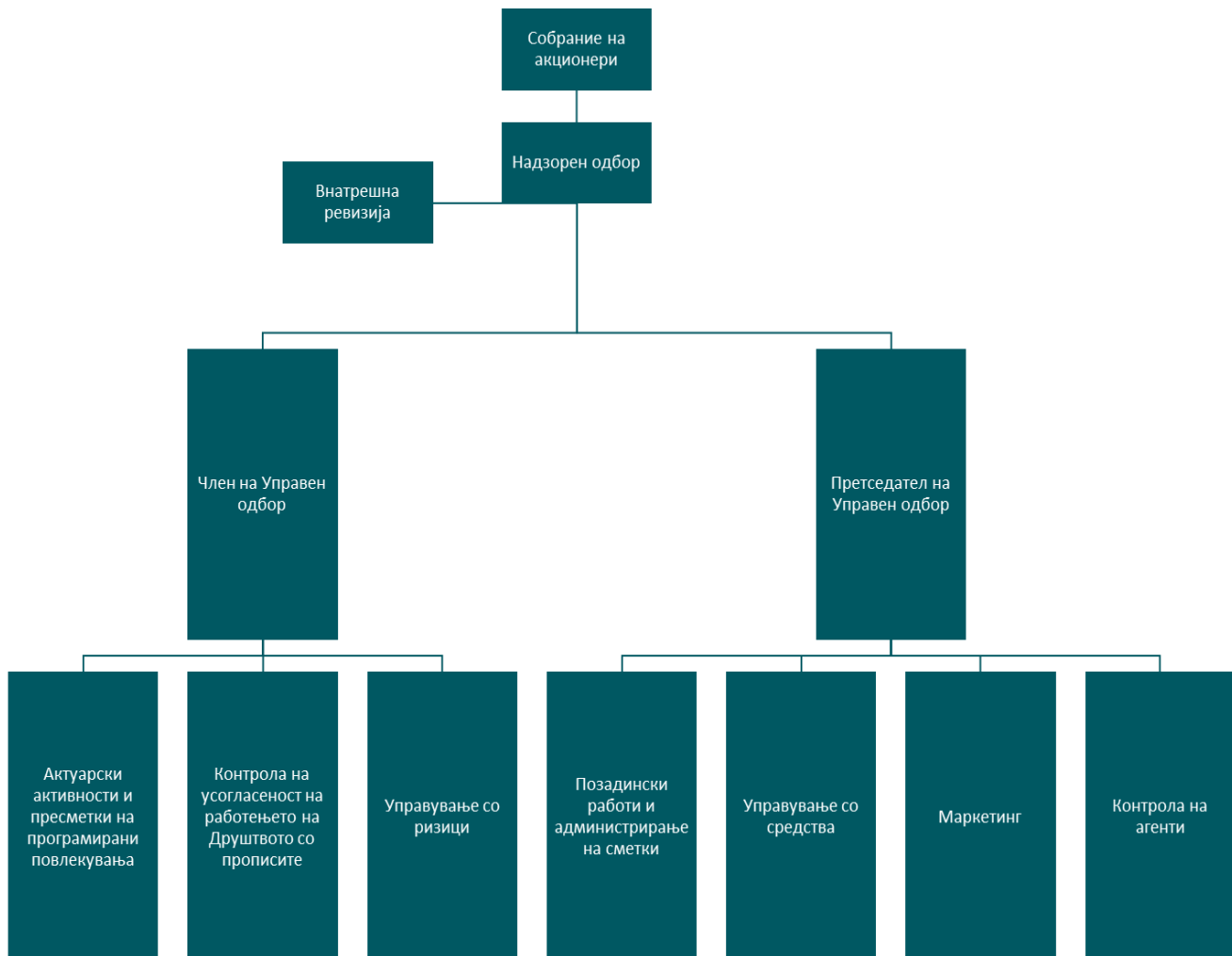
2.4. Инвестициски одбор

На одржаната седница на Управниот одбор на 18.10.2022 година, беше донесена одлука за основање на Инвестициски одбор на ВФП Пензиско друштво АД Скопје, како и процедура во која е пропишан начинот на функционирање на Инвестицискиот одбор.

Инвестицискиот одбор е советодавен орган во Друштвото кој усвојува предлози за потенцијални инвестиции на портфолиото на ВФП Отворен доброволен пензиски фонд - Скопје и истите ги доставува на разгледување и одобрување до Управниот одбор на Друштвото, кој носи одлука за прифаќање или одбивање на доставените предлози.

Во периодот од започнување со работа на Фондот - 18.10.2022 до 31.12.2022 беа одржани вкупно три седници, на 18.10.2022, 30.11.2022 и 13.12.2022 на кои членовите на Инвестицискиот одбор разгледаа и утврдија предлог листа на инструменти во согласност со законските ограничувања, Инвестициската стратегија и Инвестициската тактика на ВФП Отворен доброволен пензиски фонд – Скопје, во кои ќе се инвестираат средствата од портфолиото. Предлог листата на инструменти се утврдува врз база на претходно подготвена детална анализа за инструментите, со цел овозможување да се донесе соодветна одлука во насока на делување во најдобар интерес за членовите на Фондот.

2.5. Организациона структура

3. Управување со ризици

Организациската единица за управување со ризици е задолжена за контролирање на ризиците кои произлегуваат од работењето на Друштвото и фондовите и за изготвување стручни анализи. Го известува Менаџментот на Друштвото и за главните индикатори на успешност и ризичност, одобрува нови финансиски инструменти, обезбедува заштита на портфолиото, активно ги следи ризиците на кои е изложен Фондот, го предводи процесот на спроведување стрес-тест, ги одобрува препораките за намалување на ризичноста. Дневно ги следи ризиците кои произлегуваат од активностите на тргување, на позициите за тргување и резултатите од тргувањето, во текот и на крајот на денот на тргувањето. Ги следи искористените и контролира да не се надминат лимитите и отворените позиции по поединечен вид на трансакција, вид на финансиски инструмент, вид на ризик, валута.

Организациската единица за управување со ризици – Middle Office, во периодот од основање на Друштвото, односно од 15.06.2022 година, заклучно со 31.12.2022 година беше активно вклучена во поставување на процесите за управување со ризиците со цел воспоставување на сеопфатен и ефикасен систем за управување со ризици на доброволниот пензиски фонд со кој управува Друштвото, соодветен на природата, видот и обемот на работењето Фондот.

Со цел мерење и следење на деловните активности кои имаат ризичен профил, а поради обезбедување на јасна слика за вкупната изложеност на инвестициските ризици на доброволниот пензиски фонд и обезбедување во вложување на средствата во согласност со инвестициската стратегија, целите и апетитот за ризик што ги постави високото раководство, беа усвоени процеси за мерење на изложеноста кон инвестициските ризици на доброволниот пензиски фонд.

4. Примена на кодексот за корпоративно управување

Со усвојувањето на Кодексот за добро корпоративно управување и на формален начин се донесоа и потврдија начелата и правилата врз кои друштвото се води во своето работење. Поконкретно, Кодексот за корпоративно управување претставува акт каде на униформен начин се сročени правилата и прописите врз кои се води Управниот одбор, Надзорниот одбор, лицата со посебни овластувања и одговорности и раководните лица во пензиското друштво во процесот на работење и донесување на одлуки во насока на управување на пензиското друштво во секој аспект од неговото работење.

Кодексот за корпоративно управување е со примарна цел да обезбеди транспарентност и одговорност во работењето на пензиското друштво, создавање на доверба меѓу менаџментот, раководните и надзорните структури, акционерите и заинтересираните субјекти, а особено членовите и пензионираниите членови на пензиските фондови, како и подобрување на ефикасноста на работењето и намалување на ризиците од работењето на пензиското друштво и пензиските фондови.

Начин на исполнување на фидуцијарната должност

Во периодот на известување на извештајот, ВФП Пензиско друштво, иако скоро основано, во целост и успешно ја исполнуваше својата фидуцијатна должност преку поставување на организациска структура од високостручни и професионални кадри во сите области потребни за непречено вршење на дејноста на друштвото и со промовирање на високи етички и морални стандарди и придржување и целосно имплементирање на Кодексот на добро корпоративно управување во секојдневните деловни активности на друштвото.

Членовите на Надзорниот одбор, Управниот одбор, лицата со посебни овластувања и одговорности и раководните лица во Друштво согласно својата фидуцијарна должност работеа единствено во корист на интересите на членовите и на пензионираните членови на доброволниот пензиски фонд.

5. Финансиски Резултати на Друштвото

5.1. Извештај за сеопфатна добивка

Позиција	01.01.2022-31.12.2022
Приходи од управување со фондот	128,374
1. Приходи од надоместок од придонеси	113,833
2. Приходи од надоместок од управување	14,541
3. Приходи од надоместок за премин	-
Расходи од управување со фондот (6+7+8+9+10+11+12)	763,496
1. Расходи за МАПАС	32,722
2. Расходи за чуварот на имот	857
3. Расходи за фондот на ФПИОСМ	-
4. Трошоци за трансакции	-
5. Трошоци за маркетинг	216,496
6. Трошоци за агенти	163,421
7. Останати трошоци за управување со фондот	350,000
Останати приходи на друштвото	-
Расходи од управување со друштвата	3,800,756
1. Трошоци за суровини и други материјали	61,640
2. Трошоци за услуги	1,508,551
3. Плати, надоместоци на плата и останати трошоци за вработените	1,412,750
4. Амортизација и вредносно усогласување	188,643
5. Резервирања за трошоци и ризици	-
6. Останати трошоци од работењето	629,172
Финансиски приходи	96,477
Финансиски расходи	8,328
Добивка (загуба) пред одданочување	(4,347,729)
Добивка (загуба) по одданочување	(4,347,729)

2022 година Друштвото ја заврши со загуба од 4,347,729 денари. Оваа загуба е во рамките на очекувањата, имајќи предвид дека доброволниот пензиски фонд на почетокот од работењето е природно да има низок износ на средства под управување, додека најзначаен дел од приходите на едно пензиско друштво се токму приходите од надоместок од управување кој се наплатува од нето имотот на фондот. Дополнително,

во 2022 година Друштвото имаше и дополнителни трошоци кои беа неопходни за започнување со работа на доброволниот пензиски фонд, купување на софтвер - програм за евиденција на Фондот и неговите членови, лиценцирање на значаен број на пензиски агенти итн..

Друштвото генерираше приходи од управување со фондови во износ од 128,374 денари. Најголем дел од приходите (113,833 денари) се генерирани од надоместок од придонеси кој се пресметува како надомест од секој уплатен придонес во фондот.

Надоместокот од управување со средствата на фондот изнесуваше 14,541 денар, а се пресметува дневно како процент од вредноста на нето средствата на фондот. Во 2022 година овој надоместок изнесуваше 0,075% месечно.

Друштвото оствари финансиски приходи во износ од 96,477 денари.

Расходната ставка е поделена на две целини, односно Расходи од управување со фондови каде се прикажани расходите кои директно се поврзуваат со управувањето со фондовите, и Расходи од управување со друштвото.

Под расходи од управување со фондови се претставени следните ставки:

- Расходи за МАПАС – 32,722 денари – се пресметува како надомест од секој уплатен придонес во фондот. Во 2022 година овој надомест изнесуваше 0,8% од бруто уплатениот придонес. Овој расход е директно поврзан со приходите од надоместок од придонеси.

- Расходи за чувар на имот – 857 денари – се пресметува и наплатува од банката чувар како процент од вредноста на нето средствата на фондот согласно договорот за банка чувар.

- Трошоци за маркетинг – 216,496 денари – се однесува на трошоци за маркетинг на фондови.

- Трошоци за агенти – 163,421 денари - тука се претставени сите трошоци направени за организирање и полагање на испити за стекнување на својство на агент, за издавање и продолжување на дозвола за агент, надоместоци кои друштвото ги исплатило по основ на провизии за агенти за потпишани договори за членство во фондовите и сл.

- Останати трошоци од управување со фондови – 629,172 денари – се однесува на останати трошоци кои можат директно да се поврзат со управувањето со фондови.

Под расходи од управување со друштвото се претставени следните ставки::

- Трошоци за вработените – 1,412,750 денари – во најголем дел произлегуваат од плати за вработените во друштвото.

- Трошоци за услуги – 1,508,551 денари – ги вклучуваат сите услуги поврзани со работењето кои не се вклучени во ставката Расходи од управување со фондови. Тука се вклучени: наемнини, трошоци за софтвер, услуги за одржување и заштита, телекомуникациски услуги, надворешни услуги за изработка на добра и услуги и останати услуги.

- Останати трошоци од работењето – 629,172 денари – ги вклучуваат сите останати трошоци од работењето на друштвото кои не се претходно наведени.

5.2. Извештај за финансиска состојба

МКД	31.12.2022
СРЕДСТВА	
Нематеријални средства	4,308,732
Материјални средства	1,622,329
Долгорочни финансиски средства	-
Парични средства и парични еквиваленти	2,693,663
Побарувања од купувачите	66,886
Краткорочни финансиски средства	20,096,477
Платени трошоци за идните периоди и недостасана наплата на приходи (АВР)	65,699
Вкупно средства	28,853,786
ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ	
Главнина и резерви	26,499,821
Долгорочни резервирања	-
Обврски кон добавувачите	1,881,365
Краткорочни обврски за даноци и други давачки	472,600
Обврски спрема вработените	-
Останати краткорочни обврски и краткорочни резервирања	-
Одложено плаќање на трошоци и приходи на идните периоди	-
Вкупно главнина и обврски	28,853,786

6. Адекватност на капитал

При управување на својот главнината, Друштвото се придржува кон следните цели:

- Придржување кон условите во врска со капиталот поставени од страна на регулаторот,
- Заштита на способноста на Друштвото да продолжи со своето деловно работење во континуитети
- Одржување на цврста капитална база за поддршка на развојот на своите деловни активности.

Друштвото е должно да ја следи структурата на својата главнина.

Согласно со тековната законска регулатива, односно со член 19 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, доколку дојде до зголемување на главнината на Друштвото (поради зголемување на средствата на доброволниот фонд), Друштвото е должно во секое време да го одржува зголемениот износ на главнината.

На 31 декември 2022 година состојбата е како што следи:

	31.12.2022
Главнина	26,499,821
Основна главнина	30,847,550
Минимум износ на главнина	15,423,775
Сооднос на главнина и основна главнина	85.91%
Сооднос на главнина и минимум износ на главнина	171.81%

7. Трансакции со поврзани лица

ВФП Пензиско друштво АД Скопје, Друштво за управување со доброволни пензиски фондови, е дел од групацијата за финансиско советување WVP Group од Грац, Австрија.

WVP Group Австрија е пионер на пазарот што се занимава со обезбедување на напредни финансиски услуги. Компанијата, со својата иновација и успех, е позната во Источна Европа. WVP Group е компанија која се занимава со посредување и продажба на финансиски услуги и услуги за управување со средства во 15 земји во Централна и Југоисточна Европа повеќе од 30 години.

100% од акциите на Пензиското друштво се во сопственост на ВФП Фонд Менаџмент АД Скопје – Друштво за управување со инвестициски фондови кое е воспоставено како искусен управувач на средства на територијата на С. Македонија.

Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните субјекти на 31 декември 2022 година и за периодот што тогаш завршува се како што следи:

	Во денари
	01.01.2022- 31.12.2022
Приходи од поврзани субјекти	
<i>ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ СКОПЈЕ</i>	
Нереализирани добивки од хартии од вредност	96,477
Вкупни приходи од поврзани субјекти	96,477
	31.12.2022
Средства кај поврзани субјекти	
<i>ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ СКОПЈЕ</i>	
Удели во инвестициски фондови	20,096,477
Вкупно средства кај поврзани субјекти	20,096,477
	01.01.2022- 31.12.2022
Трошоци кон поврзани страни	
Трошоци за клучен персонал	606,856
Вкупно трошоци кон поврзани субјекти	606,856

8. Деловно опкружување

Она што ја одбележа економијата во текот во 2022 година, како на меѓународен план така и на ниво на домашна државна економија беа изразената инфлација, проблемите во синџирите на снабдување и енергетската криза. Загриженоста и неизвесноста како резултат на руската инвазија врз Украина во пакет со инфлаторниот притисок врз цените на храната и енергијата вршат генерално негативно влијание врз изгледите за глобалниот економски раст.

Соочени со горенаведените притисоци, глобалната економија покажува знаци на забавување, очигледно е дека инфлацијата, енергетската криза, трговските тензии и недостатокот на понудата ќе бидат тековни проблеми и во 2023 година.

- Инфлација и каматни стапки

Во 2022 инфлацијата во голем број на економии го достигна повеќедеценискиот максимум, централните банки низ светот се насочени кон зголемување на каматните стапки и заострување на условите за задолжување. Во четвртиот квартал од 2022 стапката на инфлација изнесуваше 19,3% на годишна основа. Инфлацијата и понатаму во најголем дел се должи на порастот на увозните цени на храната и енергенсите. Имајќи предвид дека храната и енергијата се влезна компонента кај повеќе други производи и услуги, во последното тримесечје раст се забележува и кај базичната инфлација. За целата 2022 година, просечната годишна стапка на инфлација е во согласност со очекувањата и изнесува 14,2%.

Трендот на зголемување на каматните стапки не ја избегна и Народната банка на РСМ, па така каматната стапка на Народна банка беше дополнително зголемувана три пати во текот на 2022 година, достигнувајќи на ниво од 4,75% на крајот од годината. Во согласност со зголемувањето на основната каматна стапка, зголемени беа и каматните стапки на кредитите преку ноќ. Понатаму, како резултат на затегнувањето на монетарната политика со цел стабилизирање на ценовните притисоци беше зголемена стапката на задолжителна резерва на банките за обврските во странска валута од 18% на 19%.

Основни макроекономски индикатори	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Реален сектор								
Бруто-домашен производ								
реална стапка на раст (во %)	2,8	1,1	2,9	3,9	-4,7	3,9	2,7	2,9
во милиони денари*	594.795	618.106	660.878	692.683	669.280	720.414	831.733	920.229
во милиони евра*	9.657	10.038	10.744	11.262	10.852	11.690	13.502	14.939
Инфлација (просек, во %)	-0,2	1,4	1,5	0,8	1,2	3,2	13,5	7,1

Извор: Министерство за финансии на РСМ

Во врска со макроекономските окржувања, Во третиот квартал од 2022 година активноста во домашната економија оствари реален раст од 2% на годишна основа, што претставува забавување во однос на растот од 4% во претходниот квартал.

- Бруто домашен производ

Согласно со објавените проценети податоци за БДП, во третиот квартал од 2022 година реалниот раст на БДП забави на 2% на годишна основа (4% во претходниот квартал). Овие остварувања се под влијание на неповолните ефекти од војната во Украина врз цените и снабдувањето, како и при изразена променливост и неизвесност на надворешните економски и финансиски услови. Во просек, во првите три квартали на 2022 година, економијата бележи реален раст од 2,7%.

Анализирано по компоненти, растот во целост се должи на позитивниот придонес на домашната побарувачка, во услови на раст и позитивен придонес на личната потрошувачка и бруто-инвестициите, поврзано со високиот раст на увозот и акумулирањето залихи на енергенти, додека јавната потрошувачка има мал негативен придонес. Од друга страна, негативен придонес бележи нето извозната компонента, во услови на поголем раст на увозот во однос на растот на извозот

Во услови на висока инфлација Владата во неколку наврати интервенираше со сет на економски мерки за заштита на животниот стандард кои веројатно имаат придонес за одржување на потрошувачката на домаќинствата. Во четвртиот квартал за 2022 и натаму продолжи реалниот годишен пад кај платите и пензиите, а продолжи и реалниот годишен пад кај кредитите на населението. Исто така, и во овој период продолжи падот на реална основа кај трговијата на мало, увозот на стоки за широка потрошувачка, при пад и кај домашното производство на потрошни добра и бруто-приходите од ДДВ. Како резултат на неповолните влијанја на конфликтот во Украина врз цените и снабдувањето, Владата и натаму работи на економски мерки за заштита на животниот стандард и ликвидноста на компаниите.

Во 2022 година пад забележа и јавната потрошувачка од 4,7% на годишно ниво. Според податоците од буџетот, забележан е кај сите категории на јавна потрошувачка.

Основни макроекономски индикатори	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Реален сектор								
Бруто-домашен производ								
реална стапка на раст (во %)	2,8	1,1	2,9	3,9	-4,7	3,9	2,7	2,9
во милиони денари*	594.795	618.106	660.878	692.683	669.280	720.414	831.733	920.229
во милиони евра*	9.657	10.038	10.744	11.262	10.852	11.690	13.502	14.939

Извор: Министерство за финансии на РСМ

- Невработеност

На крајот од 2022, во Агенцијата за вработување на РСМ се регистрирани вкупно 204,127.00 новозасновани работни односи. Во однос на декември 2021 година, вкупниот број нововработени лица е зголемен за 2,2%, со што продолжи трендот на годишен раст на бројот на новозасновани работни односи, којшто беше прекинат во август 2022 година. Трендот на годишен раст на бројот на новозасновани работни односи започна во април 2021 година, меѓу другото, како резултат и на базниот ефект, откако во април 2020 година темпото на вработување беше забавено поради негативните ефекти од пандемијата.

Извор: Министерство за финансии на РСМ

Вкупниот број невработени лица во декември 2022 година изнесува 159.823, од кои 112.733 се активни баратели на работа, а 47.090 се останати невработени лица. На годишна основа, вкупниот број невработени лица е намален за високи 13,9%.

Најголем дел од активните невработени лица (60,3%) се градско население, а според половата структура 48,6% се мажи. Според степенот на образование, најголемиот дел од невработените лица, односно 67,5%, се со непотполно средно образование или помалку, 24,4% се со завршено средно образование, додека 8,1% имаат вишо или повисоко ниво на образование.

Основни макроекономски индикатори	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Социјален сектор								
Нето плата								
номинален пораст (просек, во %)	2,0	2,6	5,9	3,9	7,8	5,7	11,1	7,3
реален пораст (просек, во %)	2,2	1,2	4,4	3,1	6,5	2,3	-2,4	0,2
Бруто плата								
номинален пораст (просек, во %)	2,0	2,6	5,7	5,1	8,3	5,7	11,1	7,3
реален пораст (просек, во %)	2,2	1,2	4,2	4,3	7,0	2,4	-2,4	0,2
Стапка на невработеност (просек)	23,7	22,4	20,7	17,3	16,4	15,7	14,5	14,0
Стапка на вработеност (просек)	43,1	44,1	45,1	47,3	47,2	47,2	47,9	48,6

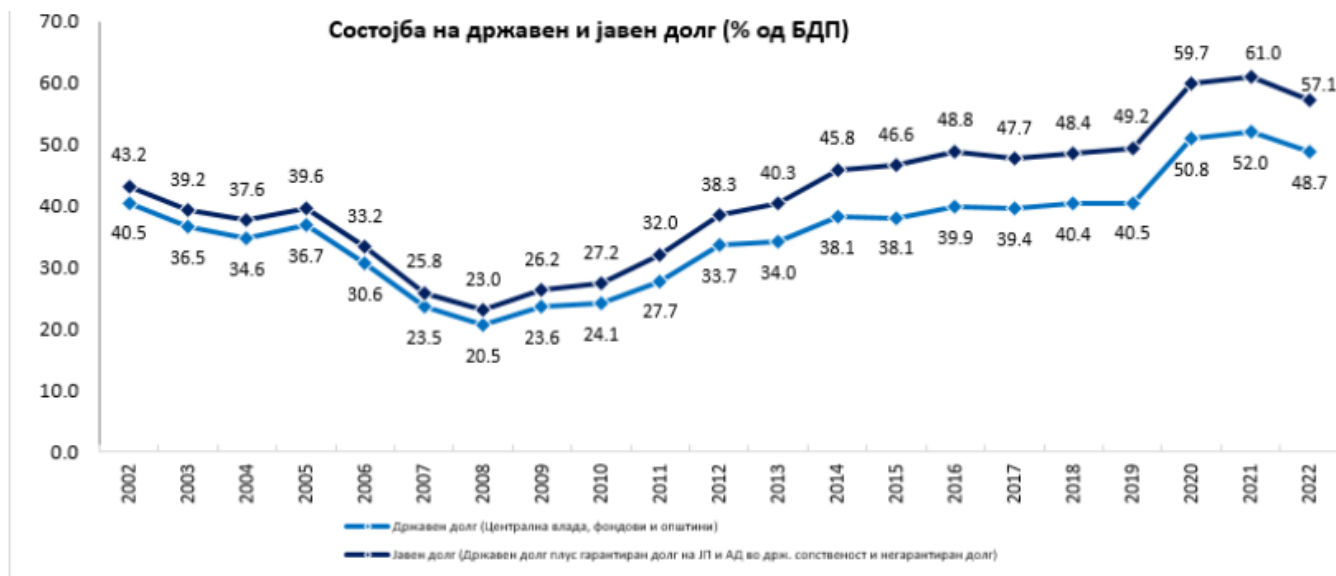
Извор: Министерство за финансии на РСМ

- Јавен долг

Според меѓународните стандарди, Р.С Македонија спаѓа во групата на средно задолжени земји и е оценета со кредитен рејтинг од ВВ-.

За 2022 година јавниот долг изнесува 57,1% што е за 3,9 процентни поени понизок во однос на нивото од 2021 година, додека нивото на буџетски дефицит е пониско за 1% во однос на планираното за 2022 година и за 8,7% во однос на 2021 година.

Значајно за нивото на јавниот долг е тоа што е на ниво под Мастришкиот критериум од (60%) кој е еден од економските услови кој секоја земја која претендира да биде дел од унијата треба да го исполнува.

Извор: Министерство за финансии на РСМ

Пазар на пензиско осигурување

Македонскиот пензиски систем ја има следната структура:

- Прв столб; Осигурување врз основа на генерациска солидарност (ПИОМ)
- Втор столб; Задолжително капитално финансирано пензиско осигурување
- Трет столб; Доброволно капитално финансирано пензиско осигурување

Првиот столб претставува задолжително пензиско и инвалидско осигурување врз основа на генерациска солидарност, организирано според приципот (pay-as-you-go), каде сегашните осигуреници (вработени) плаќаат придонеси од кои се исплаќа пензијата на сегашните пензионери.

Вториот столб претставува задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (задолжителни пензиски фондови) кое се темели врз основа на капитализација на средствата, на принцип на дефинирани придонеси.

Третиот столб претставува доброволно капитално финансирано пензиско осигурување врз основа на капитализација на средствата на принцип на дефинирани придонеси, но за разлика од вториот столб, се базира на доброволна основ.

Конкурентно окружување

Доброволното капитално финансирано пензиско осигурување претставува најмал сегмент по големина од пензискиот систем во РС Македонија. Во третиот столб членуваат 29.502 членови, чии средства достигнуваат 3.052,20 милиони денари.

На пазарот на доброволно капитално финансирано пензиско осигурување покрај ВФП Пензиско друштво АД Скопје, постојат уште три друштва за управување со пензиски фондови - КБ Прво пензиско друштво АД Скопје, Сава пензиско друштво АД Скопје и Триглав пензиско друштво АД Скопје.

Подолу е прикажана состојбата на пазарот во однос на членство и нето средства под управување во доброволните пензиски фондови.

	Вкупно членови	Удел на пазарот (%) членови	Нето средства (мил мкд)	Удел на пазарот (%) нето средства
ВФП Пензиско друштво АД Скопје	92	0,31%	23,18	0,76%
Сава пензиско друштво АД, Скопје	16.222	54,99%	1.490,03	48,82%
КБ прво пензиско друштво АД, Скопје	13.014	44,11%	1.530,44	50,14%
Триглав пензиско друштво АД, Скопје	174	0,59%	8,55	0,28%
Вкупно	29.502	100%	3.052,20	100%

9. Податоци за перформансите на ВФП Доброволен пензиски фонд

Членство

Од октомври 2022 година до крајот на годината, во фондот имаа средства 92 членови, од кои 24 индивидуалци и 68 професионалци.

Во табелата подолу е прикажана старосната структура на членовите на ВФП Доброволен пензиски фонд – Скопје

Возраст	Број на членови
≤ 20	0
21-25	0
26-30	4
31-35	15
36-40	17
41-45	22
46-50	17
51-55	4
56-60	10
61-64	3
≥ 65	0
Вкупно	92

Средства под управување

На ден 31.12.2022 нето вредноста на фондот изнесува 23,176,997 денари, додека сметководствената единица на последниот ден од годината изнесувала 98.791716 денари.

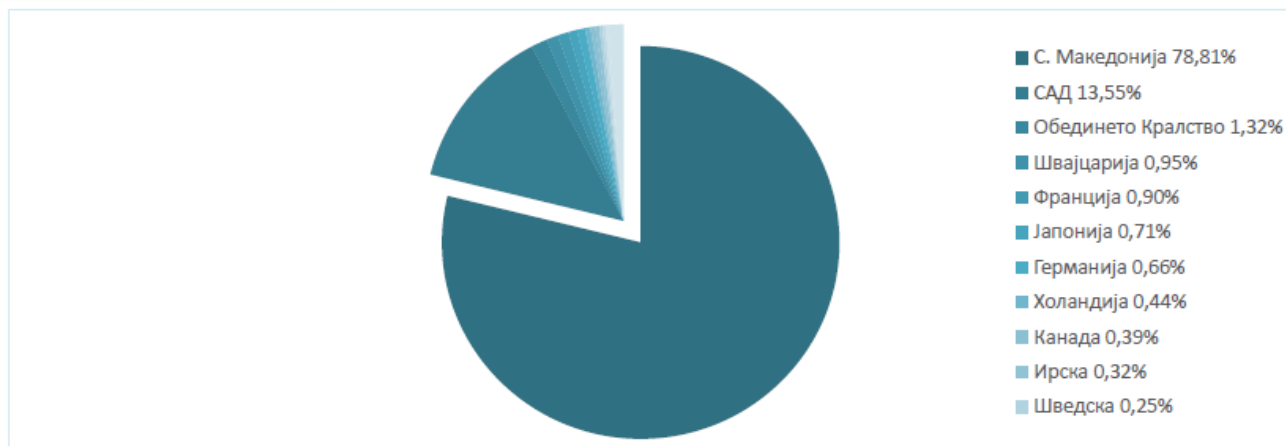

График: движење на сметководствена единица во 2022

Портфолиото на ВФП Доброволен пензиски фонд се состои од вложувања на домашниот пазар (78,81%) и вложувања на странскиот пазар (21,19%). Деталните податоци за структурата на задолжителниот фонд по класи на инструменти и одделни вложувања се прикажани во следните графици.

Деталните податоци за структурата на портфолиото по класи на инструменти и одделни вложувања е прикажана во следните табели.

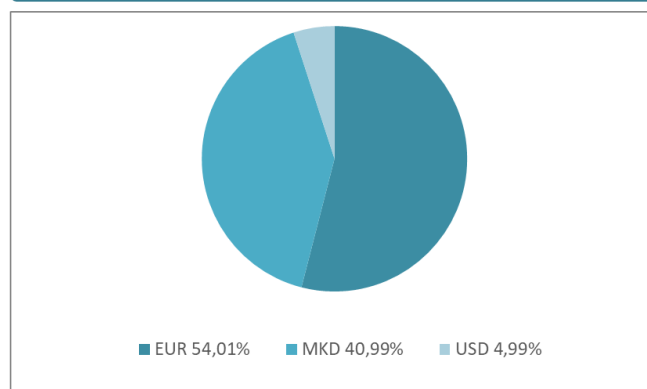
Географска изложеност на ВФП Отворен доброволен пензиски фонд - Скопје

Изложеност по вид на инструмент

Валутна изложеност

Инвестициско портфолио на ВФП отворен доброволен пензиски фонд - Скопје

Издавач	Назив	Вредност во денари	% од вкупните средства
ДРЖАВНИ ИНСТРУМЕНТИ			
ОБВРЗНИЦИ			
ДРЖАВНИ ОБВРЗНИЦИ			
Министерство за Финансии	15 год Државна обврзница со девизна клаузула; 5,15%; 29.12.2037	8.023.061,91	34,52%
Министерство за Финансии	15 год Државна обврзница без девизна клаузула; 5,4%; 29.12.2037	3.001.613,85	12,91%
Министерство за Финансии	10 год Обврзница за денационализација со девизна клаузула; 2%; 31.05.2032	592.549,08	2,55%
Министерство за Финансии	15 год Државна обврзница без девизна клаузула; 5%; 17.11.2037	583.563,09	2,51%
Министерство за Финансии	15 год Државна обврзница без девизна клаузула; 5,2%; 01.12.2037	431.901,67	1,86%
Останати		173.609,86	0,75%
Вкупно домашни државни обврзници		12.806.299,46	55,10%
Депозити			
Стопанска Банка АД Битола	19.10.2022-19.10.2023; 4,4%	325.973,73	1,40%
Останати		13.724,14	0,06%
Вкупно депозити во домашни банки		339.697,87	1,46%
АКЦИИ			
Алкалоид АД скопје	обични акции	360.302,88	1,55%
Вкупно домашни акции		360.302,88	1,55%
ВКУПНО ДОМАШНИ ИНСТРУМЕНТИ		13.506.300,21	58,11%
ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ ИЗДАДЕНИ ОД ИЗДАВАЧИ СО СЕДИШТЕ ВО ЕУ И ОЕЦД			
ИНВЕСТИЦИСКИ ФОНДОВИ			
Blackrock Asset Management Ireland Ltd	iShares Core MSCI Europe UCITS ETF EUR (Acc)	766.697,22	3,30%
HSBC Investment Funds (Luxembourg) SA	HSBC MSCI WORLD UCITS ETF	754.903,93	3,25%
DWS Investments SA	Xtrackers MSCI USA UCITS ETF 1C	754.287,95	3,25%
Vanguard Group (Ireland) Ltd	Vanguard FTSE Developed World UCITS ETF Acc	752.839,11	3,24%
Vanguard Group (Ireland) Ltd	Vanguard S&P 500 UCITS ETF (USD) Accumulating	747.846,35	3,22%
State Street Global Advisors Europe Ltd	SPDR MSCI World UCITS ETF	742.549,82	3,19%
Blackrock Asset Management Ireland Ltd	iShares MSCI ACWI UCITS ETF (Acc)	406.509,06	1,75%
Вкупно акции и удели во инвестициски фондови		4.925.633,44	21,19%
ВКУПНО СТРАНСКИ ИНСТРУМЕНТИ		4.925.633,44	21,19%
Побарувања		3.008.246,00	12,94%
Парични средства		1.802.516,00	7,76%
ВКУПНО СРЕДСТВА		23.242.695,65	100,00%

9.1. Принос и надоместоци на Доброволниот пензиски фонд

Приносот се пресметува на годишна основа за претходните 84 месеци. По исклучок, доколку фондот постои пократко од 84 месеци, но подолго од 12 месеци, приносот се пресметува на крајот на кварталот, за период од првиот јуни односно декември по основањето на фондот до крајот на кварталот кога се прави пресметката. Заклучно со 31.12.2022 година за ВФП отворен доброволен пензиски фонд - Скопје не се пресметува и објавува принос затоа што работи помалку од 12 месеци.

Друштвото ги наплатува следните видови на надоместоци:

Надоместок од придонес – се наплатува како процент од секој уплатен придонес во фондот, пред претворање на средствата во сметководствени единици.

Месечен надоместок од вредноста на нето средства на Фондот – пресметката на надоместокот се врши на секој датум на проценка на средствата на фондот и се наплатува еднаш месечно

Тип на тековно наплатуван надоместок	-Износ
Надоместок од придонес*	2.9%
Месечен надоместок од вкупни нето средства на Фондот *	0.075%

* Приносот на Вашата доброволна индивидуална сметка и/или професионална сметка е променлив и зависи од приносот на Вашиот доброволен пензиски фонд и од надоместоците наплатени од Вашето друштво кое управува со доброволниот пензиски фонд.

Надоместокот за премин претставува паричен надоместок во случај кога член на еден доброволен пензиски фонд (постоен доброволен пензиски фонд) избира да премине во доброволен пензиски фонд управуван од друго друштво за управување со пензиски фондови (иден доброволен пензиски фонд) под услов членот кој преминува да бил член во постојниот доброволен пензиски фонд пократко од 12 месеци пред да премине во идниот доброволен пензиски фонд.

Надоместок за премин	Износ
Број на денови ≤ 360	10 Евра
Број на денови > 360	Не се наплатува надоместок

Трансакциони провизии се надоместокот за берза на хартии од вредност, надоместокот за депозитар на хартии од вредност и провизијата за правните лица кои вршат услуги со хартии од вредност непосредно поврзани со тргување со средствата на доброволните пензиски фондови. Трансакциските провизии се наплатуваат од имотот на фондот.

Трансакциски провизии наплатени од средствата на доброволниот пензиски фонд	
Вкупен износ на трансакциски провизии платени од ВФП Отворен доброволен пензиски фонд- Скопје во периодот 18.10.2022-31.12.2022	13223.09 денари
Трансакциски провизии по една сметководствена единица	0.06 денари

Надоместоци на товар на ВФП Пензиско друштво АД Скопје во 2022 година:

Надоместок	Висина на надоместок
Месечен надоместок на Агенцијата за супервизија на капитално финасирано пензиско осигурување – МАПАС	0.80% од секој уплатен придонес во претходниот месец во доброволниот пензиски фонд
Надоместок на банка чувар на имот	0.05% годишно од нето средства на доброволниот пензиски фонд